

Informator nt. SEPA dla Dostawców IT

Sekretariat SEPA Polska
Związek Banków Polskich
www.sepapolska.pl

Wszystko co musisz wiedzieć nt. SEPA

Broszura jest tłumaczeniem dokumentu Europejskiej Rady ds. Płatności „Information for IT- Providers” dostępnej na stronie www.europeanpaymentscouncil.eu

Wszystko co chcecie wiedzieć na temat SEPA

Broszury EPC:

- Making SEPA a Reality – the definitive Guide to the Single Euro Payments Area
- The most popular Misunderstandings about SEPA – clarified
- SEPA for Business
- SEPA for the Public Sector
- SEPA for IT-Providers
- SEPA for Consumers
- SEPA for the Media

Seria "Kilka słów o..."

- Shortcut to SEPA
- Shortcut to the SEPA Direct Debit Schemes
- Shortcut to the SEPA Credit Transfer Scheme
- Shortcut to the SEPA Data Formats
- Shortcut to the SEPA Cards Framework
- Shortcut to SEPA Cards Standardisation
- Business – the 10 best Reasons to practice SEPA
- Public Sector – the 10 best Reasons to practice SEPA
- Merchants - the 10 best Reasons to practice SEPA

Materiały dostępne w języku angielskim na stronach www.europeanpaymentscouncil.eu oraz w języku polskim na stronach www.sepapolska.pl

Newsletter EPC

Bezpłatna subskrypcja na stronie: www.europeanpaymentscouncil.eu/Newsletter

Zawartość

1.	SYNTEZA	4
2.	Postrzegaj SEPA jako SZANSE!	5
3.	O SEPA	8
3.1	Wizja	8
3.2	Cele	8
4.	O EPC	9
5.	SEPA- Pierwsze kamienie milowe.....	10
6.	Schemat Polecenia Przelewu SEPA (SCT).....	11
6.1	Schemat w pigułce	11
7.	Schematy Polecenia Zapłaty SEPA (SDD).....	12
7.1	Podstawowy Schemat Polecenia Zapłaty SEPA w pigułce	12
7.2	Biznesowy Schemat Polecenia Zapłaty SEPA w pigułce.....	13
7.1	Elektroniczna zgoda.....	13
7.2	Data startu.....	13
8	Standardy komunikatów ISO 20022 (Formaty Danych SEPA)	14
8.1	Potrzeba wspólnych formatów danych.....	14
8.2	Standardy komunikatów ISO 20022	14
8.3	Rozszerzalny Język Znaczników- XML.....	15
9	Wdrożenie schematu SEPA: konieczne rozwiązania IT.....	15
9.1	Zgodność ze standardami komunikatów ISO20022	17
9.2	Wsparcie w zakresie IBAN i BIC	17
9.3	Zarządzanie zgodami	18
9.4	Czasy realizacji płatności	20
10	SEPA w obszarze kart płatniczych	20
10.1	SEPA Cards Framework (SCF)- Ramy funkcjonowania kart w SEPA	20
10.2	Wymogi SCF	21
10.3	Zestaw Zasad Standaryzacji Kart	22
11	Wdrożenie SEPA w obszarze kart: konieczne rozwiązania IT	22
11.1	Zgodność z EMV	22
11.2	Wsparcie IT ze strony agentów rozliczeniowych	23
12	SEPA- kolejne kroki.....	23
12.1	Kanały E&M	23
12.2	Komunikacja pomiędzy bankiem a klientem.....	23
12.3	Faktury elektroniczne.....	24
13	Bądź na bieżąco- dostęp do informacji nt. SEPA	24
13.1	Strona internetowa EPC.....	24
13.2	Newsletter EPC.....	24
13.3	Grupy Użytkowników i Uczestników.....	25
13.2	Krajowe Komitety SEPA.....	25
14	Proces aktualizacji i publikacji kolejnych Rulebooków.....	25
14.1	Procedura zarządzania zmianami.....	26
14.2	Aktualizacje Rulebooków 2009/2010.....	26
15	Słownik	27

1. SYNTEZA

Czym jest SEPA?

Jednolity Obszar Płatności Euro (SEPA) jest obszarem, w którym zarówno obywatele jak i przedsiębiorcy oraz inni uczestnicy obrotu gospodarczego mogą dokonywać i otrzymywać płatności w euro, na terenie Europy, zarówno transgraniczne, jak i w granicach państw, według takich samych prostych zasad, regulacji prawnych i zobowiązań, bez względu na położenie. SEPA obejmuje 27 państw członkowskich UE, Islandię, Liechtenstein, Norwegię i Szwajcarię.

Czy SEPA ma zastosowanie jedynie do płatności transgranicznych?

Nie. SEPA zakłada utworzenie jednego zintegrowanego rynku płatności w euro. W ramach SEPA wszystkie płatności w euro będą krajowymi. Gdy cele SEPA zostaną zrealizowane, nie będzie już rozróżnienia na płatności krajowe i transgraniczne. Instrumenty SEPA zostały zaprojektowane tak, aby w końcu zastąpić lokalne instrumenty, istniejące obecnie.

Jaki wpływ będzie miała SEPA na gospodarkę i społeczeństwo?

SEPA stworzy warunki do zwiększonej konkurencji w obszarze usług płatniczych. Poprzez harmonizację wytworzy bardziej wydajne systemy płatności, które w efekcie przyniosą widoczne korzyści zarówno dla gospodarki jak i społeczeństwa jako całości. Ponadto SEPA sprawi, iż waluta euro będzie się systematycznie umacniać poprzez powiązanie ze zintegrowanym środowiskiem płatności.

Jakie są korzyści?

Pełne wdrożenie SEPA sprawi, iż wymiana płatności w Euro pomiędzy wszystkimi rachunkami w SEPA będzie równie łatwa do zrealizowania, jak w obrębie granic państwowych. Wspólne normy, szybsze rozliczenia i uproszczenia procesów znacznie poprawią przepływ środków pieniężnych, obniżą koszty i ułatwią dostęp do nowych rynków. Ponadto klienci będą mogli skorzystać z rozwoju innowacyjnych produktów zaoferowanych przez sektor płatności.

Jak SEPA będzie oddziaływać na rynek płatności?

SEPA jest europejską inicjatywą integrującą rynki, zainicjowaną przez Unię Europejską. Wprowadzenie standardów i systemów płatności SEPA, sprawi iż SEPA będzie miała wpływ na wszystkie płatności w euro. Każdy obywatel, przedsiębiorca, administracja publiczna i korporacja w strefie euro zetknie się z SEPA, ponieważ SEPA będzie obecna we wszystkich płatnościach w euro.

Rozwiązania IT promujące wdrożenie SEPA

Środowisko IT, czyli producenci oprogramowania, procesorzy, integratorzy systemów i firmy konsultingowe odgrywają dużą rolę w promocji wdrażania SEPA poprzez udostępnianie produktów i usług, które ułatwiają szybką i nie obciążoną ryzykiem migrację do SEPA. SEPA jest doskonałą szansą dla dostawców technologii w zakresie wspomagania klientów w przenoszeniu płatności na wyższy poziom.

Czego dokonano do tej pory?

Europejski sektor bankowy w oparciu o światowe standardy ISO zdefiniował system SEPA dla przelewów bankowych i poleceń zapłaty oraz Format Danych SEPA. System Polecenia Przelewu SEPA został uruchomiony w styczniu 2008. Termin startu Systemu Polecenia Zapłaty został wyznaczony przez EPC na listopad 2009. W tym czasie państwa członkowskie UE przyjmą wspólne regulacje prawne dla płatności. Uzgodniono również, że SEPA Cards Framework zostanie zaimplementowana przez banki, systemy kart oraz agentów rozliczeniowych.

Spraw, aby SEPA stała się sukcesem!

Europejski sektor bankowy opracował już innowacyjne i wspólne schematy płatności oraz ramy ich funkcjonowania. Teraz rolę politycznych promotorów SEPA- rządów Państw UE, Komisji Europejskiej i Europejskiego Banku Centralnego jest stworzenie właściwych zachęt do migracji klientów na nowe instrumenty płatnicze SEPA.

Ustal datę końcową migracji!

Ustanowienie daty końcowej dla dotychczasowych systemów przyspieszy proces migracji do SEPA i zapewni pewność w planowaniu dla wszystkich uczestników. W pierwszej kolejności istotnym jest aby komunikować, że taka data nastąpi. Konkretnie daty pojawią się po starcie Schematów Polecenia Zapłaty w listopadzie 2009 r.

2. Postrzegaj SEPA jako SZANSĘ!

Przemodelowywanie procesów płatniczych opartych o innowacyjne rozwiązania end-to-end stworzy znaczne korzyści w zakresie efektywności, zredukuje koszty i stymulować będzie trend w kierunku standaryzacji, automatyzacji i centralizacji. Schematy i standardy SEPA są integralną częścią takich rozwiązań.

Środowisko IT, czyli producenci oprogramowania, procesorzy, integratorzy systemów i firmy consultingowe odgrywają dużą rolę w promocji wdrażania SEPA poprzez udostępnianie produktów i usług, które ułatwiają szybką i nie obciążoną ryzykiem migrację do SEPA bankom i ich klientom takim jak przedsiębiorcy czy sektor publiczny.

Należy oszacować wpływ SEPA na procesy wewnętrzne, platformy IT i kanały dostawy. Banki i ich klienci będą musieli albo zmodyfikować istniejące albo zbudować nowe platformy IT i kanały dostawy.

Wiele podmiotów w procesie implementacji SEPA zastąpi starzejące się infrastruktury i odświeży swoje systemy.

Aby zwiększyć efektywność, kontrolę i zrealizować maksimum konsolidacji w oparciu o implementację instrumentów i standardów SEPA, konieczne będzie zredefiniowanie modeli operacyjnych.

Dostawcy IT i firmy konsultingowe mogą wydatnie przyczynić się do wdrażania SEPA na poziomie banków, przedsiębiorstw i sektora publicznego poprzez dostarczanie im wsparcia w określeniu odpowiedniej strategii i następnie implementacji koniecznych zmian. Jednocześnie rozwiązania oferowane przez środowisko IT przyspieszyć powinny innowacje i wzmocnić uzasadnienie biznesowe dla nowych produktów i usług dostarczanych w ramach SEPA.

Banki oczekują w szczególności następujących narzędzi udostępnianych przez dostawców IT w celu wsparcia procedury przejścia na SEPA:

- Rozwój oprogramowania dla SCT i SDD oraz pakiety samo-testowania systemów SEPA z GUI (graphical user interface- graficzny interfejs użytkownika)
- Dostarczanie usług o wartości dodanej, takich jak zarządzanie zgodami czy konwersja kodów IBAN i BIC, lub aplikacje walidacyjne
- Tworzenie scentralizowanej architektury płatniczej zapewniającej konkurencyjność systemów płatniczych po wdrożeniu SEPA
- Ulepszenie łączności i integracji pomiędzy wszystkimi stronami łańcucha transakcji oraz wykorzystywanych przez nich aplikacji. To wymagać będzie usług transformacji danych uwzględniających ISO 20022, wspierających rozwój usług związanych z informacjami płatniczymi, takich jak zautomatyzowane śledzenie płatności, rekoncyliacja, przewidywanie płynności itp.
- Ułatwianie bezpiecznych stosunków handlowo-płatniczych, poprzez np. rozwijanie systemów cyfrowego podpisu
- Udostępnianie rozwiązań z zakresu zarządzania kartami
- Ochrona integralności informacji płatniczych i powiązanych informacji o kliencie poprzez wspieranie np. rozwoju PCI pomiędzy akceptantami europejskimi.
- Projektowanie koncentratorów usług płatniczych (Payment Services Hub)

Biznes i sektor publiczny oczekują zaś w szczególności wymienionych wyżej usług zarządzania zgodami, konwersji IBAN/BIC i aplikacji walidacyjnych, usług transformacji danych i systemów samotestowania z GUI.

Aby uprościć program migracji przedsiębiorców, dostawcy IT powinni zaoferować im narzędzia, które umożliwiają efektywne zarządzanie takim projektem:

- Wielostronne zarządzanie programem
- Zarządzanie korzyściami
- Zarządzanie komunikacją

👤 Zarządzanie port folio produktowym

👤 Zarządzanie migracją

Aby zapewnić łagodną i płynną adaptację architektury IT, dostawcy powinni opracować rozwiązania obejmujące następujące aspekty:

👤 Wybór źródeł

👤 Due dilligence

👤 Zarządzanie projektem i dostawą

👤 Zabezpieczenie i Audyt

Dodatkowe kwestie szczegółowe, które wymagać będą uwagi w toku implementacji SEPA, omówione zostały w rozdziałach 9 i 10 tej broszury.

Aby przyspieszyć implementację SEPA banki i ich klienci muszą zbudować uzasadnienie biznesowe. W toku ewaluacji najbardziej odpowiedniego podejścia do SEPA, należy zwrócić uwagę na opcjonalne elementy włączone do schematów SEPA oraz możliwość rozwoju opartych o nie usług o dodatkowej wartości.

Jak wspomniano powyżej, SEPA nie jest zamkniętą pętlą, jest raczej elementem trendu w kierunku promocji wystandaryzowanych rozwiązań w różnych obszarach. Projektowanie efektywnych rozwiązań SEPA wymaga zatem brania pod uwagę szerszej perspektywy i innych inicjatyw, takich jak e-fakturowanie, e-podpisy, e-zamówienia publiczne czy usługi mobilne.

Teraz jest czas dla środowiska IT! Nie przegap go!

3. O SEPA

3.1 Wizja

Jednolity Obszar Płatności w Euro - SEPA - będzie obszarem, w którym zarówno obywatele jak i przedsiębiorcy oraz inni uczestnicy obrotu gospodarczego będą dokonywać i otrzymywać płatności w euro, na terenie Europy, zarówno transgraniczne, jak i w granicach państw, według takich samych prostych zasad, regulacji prawnych i zobowiązań, bez względu na położenie. W dłuższej perspektywie systemy i standardy SEPA zastąpią krajowe systemy płatnicze, obecnie używane w Europie.

SEPA jest europejską inicjatywą integrującą rynki płatności, zainicjowaną przez Unię Europejską, w celu osiągnięcia pełnej integracji rynku wewnętrznego i unii walutowej. Po wprowadzeniu euro w 2002 r. polityczni przewodniczący inicjatywy SEPA – rządy państw UE, Komisja Europejska i Europejski Bank Centralny skoncentrowali się na zharmonizowaniu rynku płatności w euro. Integracja wielu krajowych systemów płatniczych jest naturalnym krokiem do uczynienia euro w pełni funkcjonującej i jednolitej waluty. SEPA urzeczywistni się gdy nastąpi migracja płatności w euro z krajowych instrumentów płatniczych do nowych instrumentów płatniczych SEPA.

Europejskie banki zdecydowały się przyjąć wiodącą rolę w migracji poprzez samoregulację. Jednak SEPA będzie realizowana tylko wtedy gdy kluczowi partnerzy, tacy jak społeczeństwo biznesowe i administracja publiczna, zobowiążą się do wprowadzenia niezbędnych zmian w zakresie SEPA.

3.2 Cele

Ogólny cel SEPA został zdefiniowany przez rząd Unii Europejskiej w Agendzie Lizbońskiej, która przedstawia wewnętrzny rynek Unii Europejskiej jako najbardziej konkurencyjny i oparty na znajomości światowej gospodarki. Głównym warunkiem do zrealizowania tej wizji jest integracja europejskiego rynku płatności. Aby wzmocnić Europejską gospodarkę jako całość konieczne jest wdrożenie SEPA, które zwiększy konkurencję w sektorze usług płatniczych na rzecz klientów takich jak konsumenci, przedsiębiorstwa i administracji publicznej.

Według najnowszych badań przeprowadzonych na wniosek Komisji Europejskiej, zastąpienie krajowych systemów płatniczych przez SEPA to potencjalne korzyści dla użytkowników usług płatniczych w wysokości 123 miliardów euro w ciągu 6 lat.

Komisja Europejska i Europejski Bank Centralny oczekują, iż SEPA dokona rewolucji w elektronicznych usługach płatniczych w sektorach usług publicznych. Skutkiem tego będzie dalsze obniżanie kosztów i wzrost wydajności z korzyścią dla klientów.

4. O EPC

Wizję SEPA wspierają europejskie banki pracując wspólnie nad integracją rynków płatniczych w euro w ramach Europejskiej Rady ds. Płatności (European Payments Council- EPC).

W 2002 roku główne banki europejskie i ich stowarzyszenia wzięły udział w warsztatach na temat samoregulacji, która pomogłaby osiągnąć harmonizację płatności. Wnioski ze spotkania zostały zawarte w Białej Księdze "Euroland: nasz Jednolity Obszar Płatności", która opisała wymagane zmiany programu jako "Jednolity Obszar Płatności w Euro - SEPA". W ten sposób powstała "SEPA". Następnie w czerwcu 2002 został powołany samoregulujący się organ, określający i monitorujący wdrażanie SEPA - Europejska Rada ds. Płatności.

EPC definiuje wspólne stanowiska dla podstawowych usług płatniczych, stanowi strategiczne wytyczne dotyczące standaryzacji, formułuje najlepsze praktyki oraz wspiera i monitoruje realizację podjętych decyzji.

Rada liczy 74 członków obejmujących banki i ich stowarzyszenia. Ponad 300 specjalistów, reprezentujących wszystkie sektory branży bankowej w Europie z 31 krajów jest bezpośrednio zaangażowanych w program prac EPC.

Europejska Rada ds. Płatności jest ciałem decyzyjnym i koordynacyjnym europejskiego sektora bankowego w zakresie płatności.

Podczas gdy zasady i standardy, które składają się na schematy płatności, są definiowane przez banki na płaszczyźnie współpracy, poszczególne produkty płatnicze oferowane klientom, rozwijane są przez indywidualne banki lub grupy banków działające w środowisku konkurencji. Pod warunkiem, że zasady systemu płatności są przestrzegane, dostawcy usług płatniczych mogą dodawać funkcje i usługi według swojego wyboru do konkretnego produktu płatniczego.

Rozwój produktów płatniczych opartych na schematach SEPA, włączając wszystkie związane z produktem kwestie, takie jak polityka cenowa, jest poza zakresem EPC. Po szczegóły oferty klient powinien zwrócić się do wybranego dostawcy usług płatniczych.

Usługi oferowane przez systemy rozliczeniowe i dostawców technologii w oparciu o schematy SEPA są regulowane przez siły rynkowe i nie są objęte zakresem EPC.

5. SEPA- Pierwsze kamienie milowe

👤 Obecnie ponad 4,500 banków w 32 krajach SEPA, odpowiedzialnych za około 95% wolumen płatności w Europie, oferuje usługi Polecenia Przelewu SEPA dla płatności w euro.

👤 Schematy Polecenia Zapłaty i Biznesowego Polecenia Zapłaty SEPA wystartowały w listopadzie 2009 roku. Obydwa posiadają opcję elektronicznych zgód na obciążanie rachunków (e-zgoda/ e-mandate) jak również papierowych upoważnień. Od listopada 2009 banki stopniowo wdrażają te instrumenty. W procesie tym priorytetem jest gotowość do obsługi Poleceń Zapłaty SEPA przez banki strefy euro, które zobligowane są do tego od listopada 2010. Obecne Rozporządzenie ws. płatności transgranicznych w euro ustanawia harmonogram osiągnięcia pełnej dostępności tych usług.

 Po wprowadzeniu schematów SEPA europejskie banki będą pierwszymi na świecie, które wdrożą nowy format danych – standardy komunikatów ISO 20022 XML dla masowych transakcji płatniczych w euro. Ta innowacja będzie mieć prawdopodobnie wpływ na kraje spoza Europy. Przedsiębiorstwa i banki w Azji i obu Amerykach już zaczęły zdawać sobie sprawę z globalnego wpływu 32 krajów wprowadzających wspólnie te międzynarodowe standardy.

 Porozumienie w sprawie korzystania z jednolitego identyfikatora rachunku opartego na globalnych standardach ISO „Międzynarodowego numeru rachunku bankowego (IBAN)” i na kodzie identyfikującym bank („Kod Identyfikujący Bank (BIC)”).

 Zatwierdzenie SEPA Cards Framework dla płatności euro przy użyciu kart ogólnego przeznaczenia wraz z zasadami dla banków, systemów kart, dla dostawców usług i innych zainteresowanych stron.

 Porozumienie w sprawie ram dla pan-europejskich dostawców infrastruktury rozliczeniowej.

 Projekt Ram funkcjonowania gotówki do wsparcia przejścia na elektroniczne środki płatnicze, ma na celu zmniejszenie kosztów związanych z obsługą transakcji gotówkowych.

Schematy standardy SEPA będą stopniowo zastępować istniejące elektroniczne instrumenty płatnicze w euro w obszarze SEPA.

6. Schemat Polecenia Przelewu SEPA (SCT)

6.1 Schemat w pigułce

System Polecenia Przelewu SEPA umożliwi dostawcom usług płatniczych oferowanie podstawowych przelewów w ramach SEPA, tak pojedynczych, jak i zbiorczych. Standardy ułatwiają inicjację, przetwarzanie i rekonyliację płatności, w oparciu o bezpośrednie procesy przetwarzania (STP). Zakres ogranicza się do płatności w euro w krajach SEPA. Instytucje kredytowe wykonujące przelewy muszą być Uczestnikami Systemu, tzn. muszą formalnie do niego przystąpić. Nie ma żadnego limitu kwoty płatności realizowanych w ramach Systemu.

Źródłami informacji na temat zasad i zobowiązań w ramach Systemu Polecenia Przelewu SEPA są SEPA Credit Transfer Rulebook i towarzyszące mu Wytyczne Implementacyjne, zatwierdzone przez EPC. Najnowszą wersję Rulebooka i Wytycznych Implementacyjnych znaleźć można na stronie internetowej www.europeanpaymentscouncil.eu.

7. Schematy Polecenia Zapłaty SEPA (SDD)

7.1 Podstawowy Schemat Polecenia Zapłaty SEPA w pigułce

System polecenia zapłaty SEPA - jak każdy inny system polecenia zapłaty - opiera się na koncepcji: "Ja proszę o pieniądze od kogoś, za jego uprzednią zgodą, i zostają mi one przekazane". Formularz zgody podpisuje dłużnik (płatnik) aby uprawnnić wierzyciela do pobrania płatności i zezwala bankowi dłużnika dokonać płatności na jego rzecz (dłużnicy są uprawnieni do zażądania od banków nie zaakceptowania poboru należności przy użyciu polecenia zapłaty z ich rachunków). Formularz zgody może być zarówno dokumentem w formie papierowej, jak również dokumentem elektronicznym. Upoważnienie wygasa po 36 miesiącach po ostatniej inicjacji polecenia zapłaty, po czym powinno zostać anulowane przez wierzyciela. Podpisany formularz zgody musi być przechowywany przez wierzyciela przez cały okres ważności formularza zgodnie z krajowymi wymogami prawnymi. Podstawowy schemat polecenia zapłaty SEPA dotyczy transakcji w euro. Zarówno dłużnik, jak i wierzyciel muszą posiadać konto w instytucji kredytowej zlokalizowanej w SEPA. Instytucje kredytowe wykonujące polecenia zapłaty muszą być Uczestnikami Systemu, tzn. muszą do niego formalnie przystąpić. Nie istnieje żaden limit kwoty płatności realizowanych w ramach Systemu. System o służy płatności pojedyncze i zbiorcze.

Źródłami informacji na temat zasad i zobowiązań systemu są Rulebook Systemu Polecenia Zapłaty SEPA i Wytyczne Implementacyjne zatwierdzone przez EPC. Najnowszą wersję Rulebooka i Wytycznych Implementacyjnych znaleźć można na stronie internetowej www.europeanpaymentscouncil.eu.

7.2 Biznesowy Schemat Polecenia Zapłaty SEPA w pigułce

System Biznesowego Polecenia Zapłaty SEPA (dalej: System B2B) będzie bazą do rozwoju produktów dla klientów biznesowych, którzy chcą wykorzystywać polecenie zapłaty jako część ich rozliczeń.

Najważniejszymi różnicami pomiędzy podstawowym i biznesowym poleceniem zapłaty są:

- 👤 W systemie B2B dłużnik nie może uzyskać zwrotu autoryzowanej transakcji, to stanowi gwarancję płatności dla wierzyciela.
- 👤 System B2B wymaga od banku dłużnika zapewnienia, że pobory należności są autoryzowane poprzez sprawdzenie poboru z informacjami na formularzu zgody.
- 👤 Bank dłużnika i dłużnik są zobowiązani do porozumienia w sprawie weryfikacji, które mają być wykonane dla każdego polecenia zapłaty (potwierdzona transakcja).
- 👤 Bank dłużnika nie może zaoferować usług w ramach tego systemu dłużnikowi, który nie jest przedsiębiorcą , tj. jest konsumentem zgodnie z prawem kraju, w którym jest bank dłużnika świadczy usługi płatnicze.
- 👤 System B2B jest dostępny tylko dla przedsiębiorców, a nie osób prywatnych. W odpowiedzi na szczególne potrzeby środowiska biznesowego, System B2B oferuje znacznie krótsze ramy czasowe realizacji i zredukowane terminy zwrotów.

Źródłami informacji o zasadach Systemu Biznesowego Polecenia Zapłaty SEPA jest SEPA Business to Business Direct Debit Rulebook i towarzyszące Wytyczne Implementacyjne, zatwierdzone przez EPC. Ostatnie wersje tych materiałów znajdują się na www.europeanpaymentscouncil.eu

7.1 Elektroniczna zgoda

System polecenia zapłaty SEPA został zaprojektowany zgodnie z oczekiwaniami klientów. System oferuje obecnie możliwość tworzenia formularzy zgód za pomocą kanałów elektronicznych, to tzw. e-zgoda (e- upoważnienie). Dzięki zastosowaniu elektronicznej zgody dłużnik unika niedogodności związanych z drukowaniem, podpisywaniem i wysyłaniem papierowych formularzy do wierzyciela. Elektroniczna zgoda oparta jest na bezpiecznych, często stosowanych internetowych usługach banku dłużnika. Dłużnik może wykorzystywać metody uwierzytelniające swojej bankowości elektronicznej. Żadne dodatkowe środki identyfikacji nie są konieczne Elektroniczna zgoda powstała zgodnie ze światowymi normami ISO, zarządzanymi przez SWIFT. Elektroniczna

7.2 Data startu

Wprowadzenie polecenia zapłaty SEPA wymaga wprowadzenia jednolitych ram prawnych dla płatności w całej UE. Uruchomienie systemu jest więc uwarunkowane przyjęciem Dyrektywy w sprawie usług płatniczych (PSD) do prawa krajowego państw członkowskich. Dyrektywa PSD definiuje m.in., wspólne zasady autoryzacji płatności, zwrotu płatności i praw klientów do odmowy polecenia zapłaty. Termin zaimplementowania polecenia zapłaty SEPA został wyznaczony przez EPC na listopad 2009. W tym czasie państwa członkowskie UE powinny były przyjąć wspólne regulacje prawne dla płatności. Od listopada 2009 banki wdrażać będą stopniowo usługi polecenia zapłaty SEPA. W procesie tym priorytetem jest gotowość do ob-

zgoda będzie opcjonalną usługą oferowaną przez dostawców usług płatniczych ich klientom, tj. nie jest obowiązkową częścią systemu polecenia zapłaty SEPA.

sługi Poleceń Zapłaty SEPA przez banki strefy euro, które zobligowane są do tego od listopada 2010. Obecne Rozporządzenie ws. płatności transgranicznych w euro ustanawia harmonogram osiągnięcia pełnej dostępności tych usług.

8 Standardy komunikatów ISO 20022 (Formaty Danych SEPA)

8.1 Potrzeba wspólnych formatów danych

W świecie przetwarzania płatności znaczenie formatów danych wykorzystywanych do wymiany informacji pomiędzy bankami porównywane być może do roli języka w komunikacji między ludźmi. Obecnie funkcjonują dziesiątki różnych formatów danych do przetwarzania płatności w różnych krajowych i europejskich systemach rozliczeniowych w UE. Realizacja Jednolitego Obszaru Płatności w Euro (Single Euro Payments Area- SEPA) wymaga zatem porozumienia odnośnie wspólnego zestawu danych, które będą wymieniane na jednolitych zasadach. Formaty Danych SEPA, opracowane przez Europejską Radę ds. Płatności (European Payments Council- EPC) do wymiany płatności SEPA, takich jak polecenia zapłaty czy polecenia przelewu, stanowią takie właśnie wspólne zestawy danych.

Formaty Danych SEPA nie są jedynie europejskim standardem. Są podzestawem globalnych standard komunikatów XML ISO 20022.

Banki są zobligowane do ich stosowania w wymianie płatności SEPA. Rekomenduje się ich użycie klientom biznesowym do inicjacji płatności. Banki jednak mogą akceptować również inne formaty w relacjach ze swoimi klientami.

8.2 Standardy komunikatów ISO 20022

ISO (International Organisation for Standardisation), Międzynarodowa Organizacja Standaryzacyjna odpowiada za rozwój standardów globalnych. W ramach ISO łączy się wiedza przedstawicieli wszystkich sektorów. ISO zatem umożliwia każdej z grup użytkowników możliwość uczestnictwa w procesie kształtowania standardów. ISO pracowało również nad ukształtowaniem komunikatów finansowych. Te zapisano w normie ISO 20022 (patrz: www.iso20022.org). Standard ten dostarcza metodologii do definiowania procesów biznesowych i powiązanych elementów danych. W procesie ISO wymogi biznesowe są definiowane dla wszystkich rynków światowych. Różne rynki mają różne potrzeby w zakresie danych. Oznacza to, że każde środowisko może potrzebować definicji swojej własnej wersji w ramach standardu globalnego, specyficznie do swojej własnej sytuacji. W związku z tym komunikaty ISO zostały dostosowane do wymogów SEPA.

8.3 Rozszerzalny Język Znaczników- XML

Składnia Rozszerzalnego Języka Znaczników (Extensible Markup Language- XML) jest rekomendowana przez ISO. Podstawowym celem XML jest umożliwienie wymiany ustrukturyzowanych danych w różnych systemach informacyjnych, takich jak Internet. Standard XML utrzymywany jest przez Konsorcjum World Wide Web jako otwarty i nieodpłatny standard.

Więcej informacji znaleźć można w Wytycznych Implementacyjnych Schematów Polecenia Przelewu i Polecenia Zapłaty, dostępnych na www.europeanpaymentscouncil.eu

**Formaty danych SEPA są uniwersalnymi
standardami wymiany komunikatów finansowych.
Europejski sektor bankowy jest liderem w zakresie innowacji w globalnych płatnościach**

9 Wdrożenie schematu SEPA: konieczne rozwiązania IT

Aby urzeczywistnić korzyści wynikające z instrumentów SEPA, banki przedsiębiorcy i administracja publiczna niezależnie od wielkości, muszą zaktualizować istniejące aplikacje płatnicze. Kilka elementów Schematów i standardów SEPA będzie mieć również wpływ na procesy wewnętrzne.

Rozwiązania IT ułatwiające implementację SEPA będą konieczne zarówno po stronie dostawców jak i użytkowników usług płatniczych. Ten rozdział podkreśla te elementy wdrażania, które należy brać pod uwagę budując rozwiązania z jednej strony dla banków, z drugiej zaś- dla ich klientów, takich jak przedsiębiorcy czy sektor publiczny.

Rozwiązania IT dla banków obejmują:

- Rozwiązania pakietowe oprogramowania dla Schematu SCT, w tym:
  - Inicjacja i odbiór przelewów (banki zleceniodawcy i beneficjenta),
  - Wsparcie w zakresie IBAN i BIC
  - Wsparcie w zakresie obsługi komunikatów ISO 20022
  - Zarządzanie obsługą wyjątków (uzgadnianie zwrotów, refundacji, odrzuceń) oraz interfejsy z wybranymi mechanizmami rozliczeniowo-rozrachunkowymi

Rozporządzenie 924/2009 ws. transgranicznych płatności we Wspólnocie stanowi, że banki z obszaru euro, które obecnie udostępniają swoim klientom polecenia zapłaty w euro, zobligowane są doostęp-

ności w Schemacie Polecenia Zapłaty SEPA od listopada 2010. Banki zatem potrzebują obecnie pakietu rozwiązań dla Polecenia Zapłaty SEPA, obejmującego m.in.:

- Wbudowane interfejsy SDD z zewnętrznymi systemami bankowymi,
- Obsługa transakcji 'on-us' (pomiędzy klientami tego samego banku) i 'nie-on-us' (pomiędzy klientami różnych banków) dla zapewnienia odpowiedniego kierowania wszystkich transakcji w ramach międzynarodowych grup bankowych i operacji transgranicznych,
- Weryfikacje zakresów czasowych wynikających ze Schematu w celu zapewnienia przestrzegania zasad prezentacji poleceń zapłaty, zwrotów, refundacji, odwołań i odrzuceń,
- Zarządzanie zgodami,
- Zatrzymywanie płatności w celu ochrony dłużnika, oparte na różnych kryteriach,
- Rekoncylacja transakcji wyjątkowych (zwroty, refundacje, odwołania i odrzucenia) zgodnie z zasadami i harmonogramami czasowymi,
- Daty płatności, automatyczne prezentacje odrzuconych poleceń zapłaty, raportowanie, wy-prowadzanie BIC/IBAN z BBAN.

Rozwiązania IT dla biznesu i administracji publicznej:

- Wiele przedsiębiorstw w dalszym ciągu nie jest w pełni świadomych wpływu wynikającego z wdrożenia SEPA w zakresie uzasadnienia biznesowego i rozwiązań IT. W szczególności małe i średnie przedsiębiorstwa stoją przed ryzykiem niedostosowania w momencie zakończenia fazy współistnienia dotychczasowych krajowych systemów i schematów SEPA. Często wynika to z braku koniecznych umiejętności IT i środków.
- Ograniczenie tego ryzyka będzie zależało od udostępnienia zgodnych z SEPA rozwiązań, takich jak aplikacje planowania zasobów przedsiębiorstwa (systemy ERP), włączając przystępnie napisane poradniki i instrukcje wykorzystywania. Biorąc pod uwagę fakt, że schematy SEPA ewoluują zgodnie z jasnym i wiadomym harmonogramem czasowym, dostawcy IT powinni wspomóc swoich klientów w odpowiednim dostosowywaniu systemów ERP do aktualizacji przygotowywanych przez EPC.
- Zgodne z SEPA aplikacje ERP pozwalać powinny przedsiębiorcom na zoptymalizowanie interfejsów klient- bank i monitorowanie statusów w celu zwiększania przejrzystości przepływu płatności. Jednocześnie elastyczna procedura aktualizacji i podpisy elektroniczne powinny zapewniać, że płatności wychodzące spełniają wymogi audytowe. Osoby zarządzające gotówką potrzebują zaś rozwiązań umożliwiających łatwą konfigurację i modyfikację swoich formatów płatności.
- Jeżeli firma ma kilka oddziałów, rozwiązania IT powinny umożliwiać stworzenie jednego centrum przetwarzania płatności aby scentralizować wszystkie płatności przychodzące i wychodzące, włączając przelewy i polecenia zapłaty SEPA.

9.1 Zgodność ze standardami komunikatów ISO20022

Systemy bankowości elektronicznej i/lub inne kanały dostępu do płatności muszą być zgodne z nowymi formatami danych SEPA opartymi o standard komunikatów ISO20022 i muszą zapewniać wynikające z tego korzyści end-to-end.

Rozwiązania IT dla banków:

- Systemy bankowości elektronicznej i/lub inne kanały dostępu do płatności muszą być zgodne z nowymi formatami danych SEPA opartymi o standard komunikatów ISO20022. Banki korzystające ze standardów komunikatów ISO20022 do rozliczania transakcji dostarczają wszystkie istotne z punktu widzenia dłużnika i wierzyciela informacje księgowe bez zaburzeń czy zmian w całym łańcuchu transakcyjnym. Oznacza to rzeczywiście 100- procentowe przetwarzanie bezpośrednie. Rozwiązania IT dla banków muszą zapewniać:
  - Gromadzenie danych
  - Analiza składniowa i transformacja w celu rozłożenia pliku płatniczego na jednostki funkcjonalne
  - Sprawdzanie duplikacji, kwalifikacja i walidacja sprawdzająca integralność danych
  - Konwersja do formatu wymaganego i obsługiwanego przez daną sieć czy kanał (np. na MT103 SWIFT). Ta sama usługa zawierać może aktualizacje status do celu płatności (np. po uznaniu, potwierdzeniu rozliczenia).

9.2 Wsparcie w zakresie IBAN i BIC

IBAN (International Banc Account Number- Międzynarodowy Numer Rachunku Bankowego) oraz BIC (Bank Identifier Code- Kod Identyfikacyjny Banku) są jedynymi dozwolonymi identyfikatorami rachunku i banku w SEPA. Dotychczas używane były w większości krajów tylko do płatności transgranicznych, jednak w ramach SEPA mają również zastosowanie do płatności krajowych. Płacący klient musi dostarczyć IBAN, aby zidentyfikować rachunek beneficjenta oraz powinien podać BIC banku, w którym rachunek ten się znajduje, chyba że co innego ustalono z bankiem.

Rozwiązania IT dla banków:

Konwersja IBAN i BIC jest kluczową kwestią dla transakcji SPEA. Skład i tworzenie IBAN różni się w różnych krajach, a zatem matematyczna kalkulacja IBANu na podstawie krajowego numeru może dawać mylne efekty.

Aby przekształcać krajowy numer rachunku bankowego w IBAN, narzędzia te muszą uwzględniać odpowiednie algorytmy grup banków, jak również muszą mieć możliwość walidacji 2-cyfrowej liczby kontrolnej zawartej w IBAN przy użyciu procedur modułu 97-10. Konwersja BIC wymaga, aby te narzędzia potrafiły czytać tabele wyszukiwania i przekonwertowywać krajowe kody i sprawdzać poprawność. Te narzędzia oferować mogą przedsiębiorcy lub banki. Zakres funkcjonalny obejmować może konwersję transakcyjną lub masowe konwersje dla całego zestawu danych. Niektóre aplikacje mogą obsługiwać tylko IBAN lub tylko BIC, inne zaś obydwa te identyfikatory.

9.3 Zarządzanie zgodami

W każdym schemacie polecenia zapłaty dłużnik (klient nabywający dobra lub usługi) wypełnić musi upoważnienie (zgodę) do obciążania jego rachunku płatnościami na rzecz wierzyciela (dostawca dóbr lub usług). Jednocześnie upoważnienie to zawiera autoryzację banku dłużnika do realizacji tych płatności.

W Schemacie Polecenia Zapłaty SEPA wierzyciele muszą przechowywać informacje o zgodzie w swoich systemach na dowód autoryzacji poboru należności oraz związane ze zgodą informacje dla swoich instytucji finansowych. Ważną cechą schematów polecenia zapłaty SEPA jest dematerializacja zgód w procesie wysyłania instrukcji poboru należności przez bank.

Opcjonalny element, tzw. e-zgoda, pozwala na automatyczne sprawdzenie istnienia ważnej zgody w cyklu przetwarzania, redukując ryzyko błędnych lub nawet bezprawnych płatności, zwrotów czy odrzuceń.

Rozwiązania IT dla banków:

Instytucje finansowe muszą oszacować, czy obsługę zgód chcą traktować jako usługę o wartości dodanej, rozszerzając w ten sposób zakres podstawowych usług SDD. Decyzje z tym związane zależą będą od struktury bazy klientów oraz międzynarodowej aktywności banków.

Banki szukają 2 opcji dla rozwiązań obsługi

- Tworzenie i druk zgód (moduły pojedyncze i masowe)
- Dematerializacja i przechowywanie informacji ze zgody
- Zarządzanie cyklem życia zgód (zmiany, blokowanie, unieważnienie)
- Walidacja zgód

zgód: mogą wybrać automatyczne izby rozliczeniowe, które również oferują usługi o wartości dodanej, lub mogą nabyć odpowiednie aplikacje od dostawców oprogramowania zajmujących się oprogramowaniem płatniczym. Każda decyzja musi opierać się na wielu elementach, w tym m.in. uwzględniać możliwości integracji takich rozwiązań.

Rozwiązania zw. z obsługą zgód dają bankom funkcjonalność umożliwiającą przystąpienie do Schematu SDD. Rozwiązania te muszą wspierać wszystkie funkcje i procesy zawarte w SDD Rulebook, włączając:

- 👤 Zapewnienie odpowiednich czasów przetwarzania
- 👤 Elektroniczna wymiana danych (aby otrzymać zgodę od wierzyciela)
- 👤 Obsługa wyjątków takich jak odwołania, odmowy
- 👤 Integracja z innymi systemami bankowymi, takimi jak bankowość elektroniczna czy system płatności
- 👤 Te aplikacje powinny umożliwić bankowi dostarczenie rozwiązania hostingowego klientom korporacyjnym, poprzez które instytucje finansowe mogą obsługiwać zgody dla swoich klientów.

Rozwiązania IT dla przedsiębiorstw i sektora publicznego:

- 👤 Klienci oczekują funkcjonalności efektywnej obsługi zgód, umożliwiającej:
  - Tworzenie i drukowanie zgód SDD (moduł pojedynczy i masowy)
  - Tworzenie korespondencji zw. ze zgodą oraz dołączanie zewnętrznych dokumentów do zgody; zarządzanie całym cyklem istnienia zgody, śledzenie statusu zgód, włączając wyświetlanie zmian, np. nowy adres wierzyciela lub anulowanie zgody oraz szerokie raportowanie w celu zapewnienia przejrzystości i kontroli.
  - Dematerializacja, przechowywanie i odtwarzanie informacji zawartych w zgodzie w archiwach optycznych; w wielu przypadkach będzie to oznaczać również rozszerzenie głównych aplikacji i potencjalnie rozwój interfejsów do innych aplikacji, takich jak systemy CRM i inne portale.
  - Obsługa różnych cykli czasowych dla pojedynczych i powtarzających się poleceń zapłaty.
  - Elektroniczna wymiana zgód pomiędzy różnymi partnerami biznesowymi, włączając tworzenie i przetwarzanie podpisów cyfrowych.
  - Integracja zgód i procedur operacyjnych, takich jak okresowe procesy płatności, np. każdy proces płatności zapewnia, że polecenie zapłaty SEPS procesowane jest tylko gdy istnieje ważna zgoda.
  - Dostosowanie obsługi zgód do należności i wiarytelności, tak, aby miała ona zastosowanie w różnych sektorach, np. w telekomunikacji, ubezpieczeniach, sektorze publicznym.

Klienci banków komercyjnych borykający się z dużymi ilościami danych, tacy jak operatorzy telekomunikacyjni czy ubezpieczyciele, mogą rozważyć outsourcing IT i ciężarów administracyjnych związanych z obsługą zgód.

9.4 Czasy realizacji płatności

Dyrektywa o Usługach Płatniczych stanowi, że banki będą musiały realizować w ramach UE transfer w ciągu 1 dnia. Dostawcy IT muszą wesprzeć banki w zakresie aktualizacji i dostosowania systemów anty-fraudowych i zarządzania płynnością do tego wymogu.

Dyrektywa o Usługach Płatniczych została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE w grudniu 2007 r. Utworzona w celu zapewnienia wspólnych ram prawnych dla rynku płatności, PSD jest najszerszym i najważniejszym obecnie aktem unijnej legislacji w zakresie usług płatniczych.

Każde państwo członkowskie zobligowane było do implementacji Dyrektywy do krajowego porządku prawnego do 1 listopada 2009 r. PSD zostanie również przyjęta przez 3 kraje EOG- Islandię, Liechtenstein i Norwegię.

10 SEPA w obszarze kart płatniczych

10.1 SEPA Cards Framework (SCF)- Ramy funkcjonowania kart w SEPA

Stworzenie SEPA dla kart ma na celu ułatwienie dokonywania płatności posiadaczom kart i akceptantom tych płatności.

Opracowane przez EPC Ramy funkcjonowania kart w SEPA (SEPA Cards Framework-SCF) zawierają zestaw zasad i wytycznych, których implementacja przez banki i systemy kartowe zapewni jednolite funkcjonowanie rynku kartowego. SCF zaprojektowana została w celu podniesienia poziomu interoperacyjności w ramach SEPA poprzez określenie wspólnych standardów, zwiększanie transparentności i usuwanie barier rozwoju SEPA w obszarze kart.

SCF nie gwarantuje jednak, że wszystkie karty będą akceptowane przez wszystkich akceptantów. Trzeba brać pod uwagę, że akceptacja karty w terminalu jest zależna tylko ostatecznie wyłącznie od decyzji akceptanta. Jednak SCF usuwa wiele barier, tak aby akceptacja i zasięg były zgodne z potrzebami konsumentów i detalistów.

Zgodnie z SCF, standard EMV uważany jest za platformę technologiczną służącą paneuropejskiej akceptacji płatności kartowych o wysokim poziomie bezpieczeństwa. Program EMV (Europay, MasterCard, Visa) umożliwia wdrożenie mikroprocesorów i zabezpieczeń PIN do tego typu transakcji.

SCF w dalszym ciągu ewoluuje w związku z wymogami nakładanymi przez regulatorów.

10.2 Wymogi SCF

Uczestnicy rynku kartowego, chcąc być zgodnymi z SCF, muszą przestrzegać następujących wymogów:

SCF ma zastosowanie jedynie to kart ogólnego zastosowania, tj. takich, które służą do płatności i/lub wypłat gotówki z bankomatu i, których użytkowanie nie jest ograniczone do jednej tylko firmy. Kartami takimi są karty debetowe, kredytowe i bankomatowe. Nie są nimi jednak takie karty, jak wydawane przez jedną sieć handlową i funkcjonujące wewnętrznie, czy portmonetki elektroniczne lub karty bankomatowe funkcjonujące w bankomatach należących tylko do banku wydawcy.

Karta zgodna z SCF jest kartą wydaną przez wydawcę kart w ramach zgodnego z SEPA systemu kartowego (lub systemów), umożliwiającą dokonywanie transakcji w euro. Karta taka musi być akceptowana w bankomatach i punktach sprzedaży na całym terytorium SEPA. Celem jest zapewnienie, że do końca roku 2010 wszystkie karty ogólnego użytku wydane w SEPA, co-brandowane lub też nie, będą zgodne z SCF.

10.3 Zestaw Zasad Standaryzacji Kart

EPC prowadzi program standaryzacji kart zaprojektowany w celu usuwania technicznych przeszkód uniemożliwiających jednolity standard obsługi kart na rynku SEPA. Projekt ten obejmuje definicję i opis podstawowych wymogów, które powinny zostać zaimplementowane do łańcucha transakcji płatniczej i wypłaty gotówki (włączając certyfikację) w celu zapewnienia zgodności z SEPA Cards Framework.

EPC powołała niedawno Grupę Uczestników Rynku Kartowego, która skupia przedstawicieli wszystkich zainteresowanych sektorów, w tym systemy kartowe, procesorów, detalistów, banki itd. Celem Grupy jest wypracowanie konsensusu w sprawie standardów (wymogów funkcjonalnych i bezpieczeństwa) niezbędnych do realizacji wizji SEPA i czasu ich wdrożenia. Grupa wspiera EPC w rozwoju Zestawu Zasad Standaryzacji Kart SEPA.

Zestaw Zasad Standaryzacji kart SEPA przygotowany przez EPC określa wymogi funkcjonalne oraz bezpieczeństwa (włączając wymogi w zakresie metod ewaluacji i certyfikacji oraz architektury), które zalecane są przez EPC uczestnikom rynku kartowego w celu osiągnięcia interoperacyjności w ramach SEPA. Zestaw Zasad ewoluuje w porozumieniu z uczestnikami rynku kartowego, włączając tych reprezentowanych w niedawno utworzonej Grupie Uczestników Rynku Kartowego (patrz poniżej).

Zestaw Zasad Standaryzacji Kart SEPA dostępny jest na stronie www.sepapolska.pl oraz www.europeanpaymentscouncil.eu

11 Wdrożenie SEPA w obszarze kart: konieczne rozwiązania IT

Specyficzne rozwiązania IT dostosowane do potrzeb różnych uczestników rynku kart płatniczych, włączając banki, systemy kartowe i procesorów, będą niezbędne do zapewnienia sprawnego wdrożenia SEPA w obszarze kart. Ta publikacja koncentruje się na potrzebach gatunku IT zgłaszanych przez akceptantów.

Akceptanci rozważający inwestycję w nowe urządzenia lub wymianę obecnych porozumień acquiringowych potrzebować będą wsparcia w odpowiedniej aktualizacji swoich systemów. Dostawcy IT mają wyjątkową możliwość dostarczenia im niezbędnych narzędzi i wskazówek w tym procesie.

11.1 Zgodność z EMV

EMV jest technologią anty-fraudową, leżącą u podstaw kart zgodnych z SCF. Zgodnie z EMV urządzenia (takie jak terminale POS), stają się zatem koniecznością w świetle faktu, że wydawcy kart zdecydowali o udostępnianiu akceptantom pełnych informacji nt. akceptacji zgodnych z SCF kart i o promocji korzyści z migracji terminali na urządzenia certyfikowane. Dostawcy muszą być gotowi do zaprojekto-

wania bardziej efektywnych terminali, korzystając jednocześnie z możliwości obniżenia kosztów (dzięki jednolitej licencji SEPA) i cen na rynku europejskim.

11.2 Wsparcie IT ze strony agentów rozliczeniowych

W SEPA akceptanci będą musieli uważnie przyrzeć się swoim umowom na obsługę transakcji kartowych, włączając wsparcie IT będące częścią takiego pakietu. W tym kontekście agenci rozliczeniowi mogą zechcieć rozważyć udostępnianie następujących usług:

- Niezastrzeżone protokoły komunikacji i bazy danych profili akceptanta
- Wsparcie terminali
- Wygodny sposób poprawy błędów transakcyjnych jako część umów serwisowych
- Elementy wspierające rozliczenia międzykrajowe/międzygrupowe/wielowalutowe oraz zarządzanie finansami
- Nowe technologie kartowe oraz dodatkowe usługi opcjonalne, np. w zakresie e-commerce lub dławadowania pre-paid
- Wsparcie wielojęzyczne, urządzenia testujące, alerty fraudowe
- Powiązany z przeglądarką web System MIS (Management Information System)
- Wsparcie klienta ułatwiające integrację nowych aplikacji z infrastrukturą.

12 SEPA- kolejne kroki

Idąc dalej, EPC koncentruje się na elementach dodatkowych, projektowanych w celu rozszerzenia możliwości w zakresie wdrażania instrumentów płatniczych SEPA. W odpowiedzi również na wnioski środowisk biznesowych, prace trwają obecnie w następujących obszarach:

12.1 Kanały E&M

EPC obecnie opracowuje elektroniczne i mobilne kanały inicjacji płatności SEPA, włączając w to niezbędne standardy i wymogi dotyczące bezpieczeństwa. To pozwoli klientom zainicjować płatności SEPA online lub za pośrednictwem telefonu komórkowego.

12.2 Komunikacja pomiędzy bankiem a klientem

Ostatecznie, wynik transakcji płatniczej musi być przekazany przez bank do klienta. Informacja ta przekazywana jest za pośrednictwem elektronicznego lub papierowego raportu (raporty, powiadomienia i wyciągi z rachunku), który informuje klienta banku o transakcjach płatniczych dotyczących jego rachunku.

ISO opracowuje niezbędne normy do umożliwienia rozwoju jednolitych komunikatów sprawozdawczych dla transakcji SEPA. EPC rozważa możliwość stworzenia wytycznych dla szerokiego stosowania komunikatów w SEPA.

12.3 Faktury elektroniczne

Elektroniczne fakturowanie - lub e-fakturowanie - to rozwiązanie umożliwiające bezpieczną wymianę faktur elektronicznych oraz odpowiednich danych pomiędzy dostawcami i nabywcami, obejmująca uaktualnienia systemów sprzedaży i zamówień. Celem elektronicznego fakturowania jest usprawnienie administracji procesami obciążeń i płatności przez wyeliminowanie obsługi papierowej zarówno dla kupców jak i dostawców. E-faktury mogą być archiwizowane w formie elektronicznej, co znacznie ułatwia i obniża koszty ich przeglądu gdy jest to konieczne. E-fakturowanie jest stosunkowo nową koncepcją z nielicznymi przykładami władz lokalnych czy przedsiębiorców korzystających z niego.

Stworzenie europejskiego standardu e-faktur nie należy do EPC. EPC ściśle monitoruje postępy prac eksperckiej grupy utworzonej przez Komisję Europejską, która ocenia teraz możliwości zbudowania Europejskich Ram Funkcjonowania Elektronicznych Faktur.

Niektórzy uważają, że dostępność standardu e-fakturowania zachęciłaby do implementacji systemów SEPA użytkowników, w szczególności małe i średnie przedsiębiorstwa.

13 Bądź na bieżąco- dostęp do informacji nt. SEPA

13.1 Strona internetowa EPC

EPC publikuje zwyczajowo na swojej stronie internetowej całą dokumentację mającą znaczenie dla implementacji SEPA, włączając najnowsze wersje Rulebooków i towarzyszące im wytyczne implementacyjne. Strona EPC zawiera ponadto m.in. informacje nt. wdrażania SEPA w obszarze kart, dokumentuje również postęp w zakresie prac nad płatnościami mobilnymi i online, analizuje wpływ SEPA na inicjatywy repozycjonowania gotówki i wreszcie- oferuje przystępne i dedykowane poszczególnym grupom zainteresowanych materiały informacyjno-edukacyjne.

Stymulując innowacje w zakresie płatności, EPC zachęca wszystkich graczy rynku usług płatniczych do aktywnego wkładu w ewolucję schematów i innych produktów SEPA. Wszelkie informacje nt. bieżących konsultacji publicznych i prac EPC dostępne są na stronie EPC.

13.2 Newsletter EPC

Newsletter EPC zapewnia łatwy dostęp do wszystkich ważnych informacji nt. wdrażania SEPA. Wspiera profesjonalistów włączając dostawców IT zaangażowanych w implementację tej największej w historii

Europy inicjatywy płatniczej i jest kluczem do zrozumienia płatności dla zainteresowanych klientów. Każdy numer zawiera szczegółowy opis wybranego zagadnienia mającego szczególne znaczenie dla SEPA, dostarcza aktualnych informacji nt. postępu prac EPC, podsumowuje ostatnie osiągnięcia, naświetla kwestie prawno-regulacyjne, monitoruje postępy implementacji i przygląda się trendom na rynku usług płatniczych. Newsletter EPC publikowany jest kwartalnie; subskrypcja jest nieodpłatna.

Aby subskrybować Newsletter EPC, odwiedź stronę [www.europeanpaymentscouncil.eu / Newsletter](http://www.europeanpaymentscouncil.eu/Newsletter).

13.3 Grupy Użytkowników i Uczestników

Forum Użytkowników i Uczestników umożliwia zainteresowanym stronom na szczeblu europejskim aktywne zaangażowanie w rozwój schematów SEPA i zapewnia, że ich interesy są brane pod uwagę. Każda organizacja użytkowników jest uprawniona do ubiegania się o członkostwo w Forum. EPC utworzyła Grupę Uczestników dedykowaną rozwojowi Schematów SEPA oraz Kartowe Forum Uczestników.

Ponadto EPC jest w trakcie tworzenia Grupy Użytkowników Kart, która zapewnić ma silne współdziałanie w domenie kart na rzecz koniecznych standardów i dobrych praktyk na rynku SEPA.

EPC zapewnia wszystkim zainteresowanym stronom dostęp do szerokich i aktualnych informacji nt. SEPA poprzez sieć różnych kanałów komunikacyjnych.

Aby uzyskać więcej informacji nt. ciał powołanych przez EPC w celu zapewnienia transparentności i zaangażowania klientów w rozwój SEPA, odwiedź stronę EPC.

13.2 Krajowe Komitety SEPA

Śledź na bieżąco informacje publikowane przez Krajowe Komitety SEPA i inne ciała zaangażowane w proces wdrażania SEPA na poziomie lokalnym.

Linki do stron krajowych dostępne są pod adresami: www.sepa.eu

SEPA Polska: www.sepapolska.pl

Narodowy Bank Polski: www.nbp.pl

Krajowa Izba Rozliczeniowa: www.kir.com.pl

14 Proces aktualizacji i publikacji kolejnych Rulebooków

Rozwiązania SEPA budowane przez środowisko IT muszą być oczywiście zgodne ze schematami i zasadami SEPA opracowywanymi przez EPC. Schemat Przelewu SEPA oraz Schematy Polecenia Zapłaty SEPA ewoluować będą z czasem uwzględniając potrzeby rynkowe oraz rozwój standardów.

**Transparentny proces zarządzania zmianą oraz
przewidywalny harmonogram aktualizacji Rulebooków
zapewniają bezpieczne i komfortowe planowanie wszystkim zainteresowanym stronom.**

Zasadą jest, iż rocznie odbywa się jedna tylko aktualizacja schematów SEPA. Nowe wersje Rulebooków i towarzyszących im Wytycznych Implementacyjnych wchodzi w życie każdego roku w 3 tygodniu listopada, jednocześnie z aktualizacjami komunikatów SWIFT. Data aktualizacji i wejścia w życie poprzedzona jest 12-miesięcznym okresem stagnacji, aby zapewnić odpowiedni czas na wdrożenie zmian operacyjnych.

14.1 Procedura zarządzania zmianami

Zasady Zarządzania Schematami przewidują możliwość rocznej aktualizacji Rulebooków i określają reguły wprowadzania zmian do Rulebooków. Proces zarządzania zmianą zapewnia maksymalną przejrzystość i udział wszystkich uczestników.

Zasady Zarządzania Schematami są publicznie dostępne w formie aneksów do każdego z Rulebooków. Można je również pobrać jako osobny dokument ze strony EPC: www.europeanpaymentscouncil.eu / About EPC / SEPA Scheme Management

Sugestie zmian w schematach SEPA mogą być zgłaszane przez wszystkie zainteresowane strony, włączając uczestników schematów (banki), klientów, dostawców usług lub ich reprezentantów. Takie sugestie mogą być również zgłaszane przez różne ciała w ramach EPC. Generalnie powinny być zgłaszane do końca lutego każdego roku (szczegóły dotyczące harmonogramów mających zastosowanie do poszczególnych etapów procesu zarządzania zmianą są publikowane na stronach EPC).

Grupa Robocza ds. Schematów Płatności SEPA analizuje otrzymane sugestie stosując kryteria zawarte w Zasadach Zarządzania Schematami I przygotowuje specjalny formularz żądania zmiany. Żądanie zmiany składa się do publicznych konsultacji na okres 90 dni, startując w połowie roku. Na podstawie wyników konsultacji, Grupa formułuje propozycję zmiany, np. kolejną wersję Rulebooka i poddaje pod rozagę Zgromadzenia Plenarnego EPC, które odbywa się we wrześniu. Po zatwierdzeniu przez Zgromadzenie Plenarne, zaktualizowane wersje Rulebooków wraz z Wytycznymi Implementacyjnymi publikowane są na stronie EPC. Wszelkie zmiany operacyjne obowiązują od listopada kolejnego roku.

14.2 Aktualizacje Rulebooków 2009/2010

Nie-operacyjne zmiany, wchodzące w życie z aktualizacją Rulebooków w listopadzie 2009

SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook (SCT), the SEPA Core Direct Debit Scheme Rulebook (SDD Core) i SEPA Business to Business Direct Debit Scheme Rulebook (SDD B2B) zostaną zaktualizowane w celu włączenia zmian w Zasadach Zarządzania Schematami oraz w Rozdziale 5. Rozdział 5 określa kryteria dostępu do Schematów SEPA. Zmiany te nie dotyczą w żadnej mierze kwestii operacyjnego funkcjonowania Schematów. Wersja 3.2 Rulebooka Schematu Polecenia Przelewu zostanie zastąpiona przez wersję 3.3, wchodzącą w życie 2 listopada 2009. Rulebook Podstawowego Schematu Polecenia Zapłaty (SDD Core) w wersji 3.3 zostanie zastąpiony przez wersję 3.4, a Rulebook Biznesowego Schematu Polecenia Zapłaty przez wersję 1.3. Obydwie wejdą w życie również 2 listopada 2009 r., równolegle ze startem Schematów. Wersje te dostępne są na stronach EPC.

Zmiany operacyjne, wchodzące w życie z aktualizacją Rulebooków w listopadzie 2010

Wszystkie zmiany operacyjne zatwierdzone przez Zgromadzenie Plenarne w październiku 2009 zostały włączone w wersję 4.0 SCT Rulebook, wersję 4.0 SDD Core Rulebook oraz wersję 2.0 SDD B2B Rulebook i wejdą w życie w listopadzie 2010. Wersje te dostępne są na stronach EPC.

15 Słownik

Termin	Definicja
ACH	Automated Clearing House- Zautomatyzowana Izba Rozliczeniowa
ATM	Automated Teller Machine- bankomat
Bank Identifier Code (BIC)	8 lub 11 znaków kodu ISO przyznanych przez SWIFT i używanych do identyfikacji instytucji finansowej w transakcji finansowych (ISO 9362)
CIT	Cash-in-transit company- firmy zajmujące się transportem gotówki
Clearing	Proces przekazywania, w niektórych przypadkach, potwierdzania zleceń płatniczych przed dniem rozliczenia, w tym ewentualnie kompensacji instrukcji i ustanowienie ostatecznej pozycji w rozliczeniach
Clearing and Settlement Mechanism ("CSM")	Clearing and Settlement Mechanisms- mechanizmy rozliczeniowo- rozrachunkowe. Mechanizm rozliczeń i rozrachunków został opisany w ramach CSM. Aby uzyskać więcej informacji prosimy sprawdzić dokument "SEPA CSM praktykami rynkowymi", opublikowany przez Europejską Radę ds. Płatności (www.europeanpaymentscouncil.eu / Knowledge Bank)
Direct Debit Collection	„Kolekcja” jest częścią bezpośredniego polecenia zapłaty, począwszy od kolekcji zainicjowanej przez wierzyciela do momentu jej zakończenia poprzez normalne obciążenie rachunku dłużnika lub do momentu zakończenia przez odrzucenie, zwrot lub refundację.
EMV	Europay MasterCard Visa program wdrożenia Mikroprocesora i PIN dla bezpieczeństwa transakcji kartowych
EPC	European Payments Council - Europejska Rada ds. Płatności
EU	European Union - Unia Europejska
Eurosystem	Eurosystem składa się z Europejskiego Banku Centralnego i Narodowych Banków Centralnych państw, które przyjęły euro
Euro Area	W 2009 strefa Euro – 16 państw, w których walutą jest euro
Funds	W transakcji płatniczej oznacza gotówkę, pieniądź bankowy i pieniądź elektroniczny, zostało to zdefiniowane w Dyrektywie 2000/46/WE.
IBAN	Rozszerzona wersja podstawowego numeru rachunku bankowego (BBAN) przeznaczona do wykorzystania w skali międzynarodowej. IBAN jednoznacznie identyfikuje indywidualne konto w konkretnych instytucjach finansowych w danym kraju (ISO 13616).
ISO	International Organisation for Standardisation- Międzynarodowa Organizacja Standaryzacji
SECA	Single Euro Cash Area- Jednolity Obszar Gotówki Euro
Single Euro Payments Area (SEPA)	Definicja SEPA jest częścią EPC Roadmap 2004-2010, zatwierdzonego przez plenarne EPC w grudniu 2004. Jednolity Obszar Płatności Euro (SEPA) jest obszarem, w którym zarówno obywatele jak i przedsiębiorcy oraz inni uczestnicy obrotu gospodarczego mogą dokonywać i otrzymywać płatności w euro, na terenie Europy, zarówno transgraniczne, jak i w granicach państw, według takich samych prostych zasad, regulacji prawnych i zobowiązań, bez względu na położenie. SEPA obejmuje wszystkie państwa członkowskie UE oraz Islandię, Norwegię, Liechtenstein i Szwajcarię. SEPA będzie również obejmować terytoria, które są uważane za część Unii Europejskiej zgodnie z artykułem 299 Traktatu Rzymskiego: Martynika, Gwadelupa, Gujana Francuska, Reunion, Gibraltar, Azory, Maderę, Wyspy Kanaryjskie, Ceuta i Melilla i Wyspy Alandzkie.
SEPA payment instruments	Paneuropejskie instrumenty płatnicze dla płatności w euro, które dostarczone zostaną przez banki w ramach programu SEPA
SEPA payment scheme	Zasady i praktyki dla prowizji i operacji instrumentu płatniczego SEPA, zatwierdzone na poziomie międzybankowym w konkurencyjnym środowisku
SEPA Business to Business Direct Debit Scheme	SEPA Business to Business Direct Debit Scheme jest systemem płatniczym dotyczącym dokonywania płatności polecenia zapłaty całej SEPA przez klientów biznesowych: dłużników, wie-

	rzycieli, jak określono w SEPA Business to Business Direct Debit Scheme Rulebook.
SEPA Core Direct Debit Scheme	SEPA Direct Debit Core jest instrumentem płatniczym regulowanym przez system SEPA Direct Debit Scheme Core. Za pomocą tego instrumentu dokonuje się zapłaty w euro w na obszarze całej SEPA z rachunków bankowych na inne rachunki bankowe określone w Core SEPA Direct Debit Scheme Rulebook.
SEPA Credit Transfer Scheme	SEPA Credit Transfer Scheme jest systemem płatniczym służącym do wykonywania przelewów bankowych w całej SEPA, jak określono w SEPA Credit Transfer System Rulebook.
Stakeholders	Banki (i ich stowarzyszenia oraz infrastruktury), ich klienci (i ich stowarzyszenia), a także nadzór.
Settlement	Akt który zwalnia obowiązki w odniesieniu do transferu środków pomiędzy bankiem wierzyciela i dłużnikiem banku.
Terms and Conditions	Ogólne terminy i warunki banku i jego klientów, które mogą zawierać dyspozycje dotyczące ich praw i obowiązków. Takie dyspozycje mogą być również zawarte w specjalnej umowie.
Target 2	Przygotowany przez Eurosystem do zastąpienia TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system- Transeuropejski Ekspresowy System Rozrachunku Brutto w Czasie Rzeczywistym).
(EPC) White Paper	Biała Księga-Dokument, który stanowił podwaliny SEPA i wyznaczył plan działania dla SEPA w 2002r.